

[Bjørn Elmquist]

barnløse kvinder og så en egentlig styring af menneskenes arvelighedsmæssige anlæg (genetisk manipulation).

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Det fremgår af det svar, jeg gav på spørgsmålet for et øjeblik siden, at det ikke i dag er muligt at foretage ændringer i arvmassen i befrugtede ægceller, idet sådanne celleændringer, det, man kalder genetisk manipulation, indtil nu kun har kunnet gøres med meget simple levende organismer som bakterier o.lign. Så vidt jeg har forstået, så ligger det simpelt hen sådan, at alle celler på et lidt højere niveau eller trin end bakterier o.lign. simpelt hen dør ved forsøg på det, man kalder genetisk manipulation.

Derfor giver de forsøg vedrørende kunstig befrugtning af kvinder, som foregår på nuværende tidspunkt, ikke anledning til eventuelle lovinitiativer for at sikre individet mod genetisk manipulation. Jeg siger udtrykkelig, at de forsøg, der foregår i øjeblikket, ikke giver anledning til det.

Jeg kan oplyse, at det på initiativ af 4 statslige forskningsråd i juli 1976 blev besluttet at nedsætte et dansk registreringsudvalg vedrørende genetisk manipulation. Dette udvalg skulle dels fungere som registrerende og kontrollerende instans for forskningsprojekter i kategorien genetisk manipulation, dels fremkomme med forslag til en permanent kontrolorganisation i Danmark på området.

Der blev i 1977 afgivet rapport til folketingets forskningsudvalg. I rapporten anbefaler udvalget, at der ud over den løbende kontrol etableres en kommission for genetisk manipulation med repræsentation for berørte centrale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og de statslige forskningsråd. Denne kommission skulle varetage de hygiejniske, sundhedsmæssige og økologiske hensyn i forbindelse med forskning og udvikling på dette område. Udvalget anbefalede derudover bl.a., at der blev foretaget en udredning vedrørende behovet for lovgivning på området.

Der har derfor for nylig været ført drøftelser på embedsmandsplan mellem undervisningsministeriet, indenrigsministeriet og andre berørte ministerier om placeringen af et sådant kontrolorgan. Efter det, der er oplyst over for mig, har man fra forskellig side peget på, at det nok ville være rigtigt, at denne

kontrol etableres i sundhedsstyrelsens regie, og jeg regner med, at der meget snart vil blive truffet endelig beslutning om den nærmere tilrettelæggelse af denne kontrol med forsøg med anvendelse af genetisk manipulation.

Som sagt er der ikke overvejelser om konkret lovgivning i øjeblikket, men jeg kan forsikre hr. Bjørn Elmquist om, at det er en sag, der interesserer både indenrigsministeriet og justitsministeriet ualmindelig meget, og i det omfang det er underlagt de to ministeriers ansvar, vil man gøre, hvad man kan for at komme foran udviklingen og ikke, som hr. Bjørn Elmquist frygter, være bagud.

Bjørn Elmquist (V):

Tak for svaret, og denne gang vil jeg rette takken til justitsministeren. Jeg må indrømme, at jeg også har kigget på en rapport om »Genetic Engineering«, som det kaldes, der er fremlagt som et bilag i forskningsudvalget tilbage i 1977, og den omhandler netop disse udvalg om den genetiske styring eller manipulation, som justitsministeren her omtalte.

Jeg har dog et meget tydeligt indtryk af, at det, man dér befatter sig med, er de forsøg, som retter sig mod andre celler end menneskeceller. Det har at gøre med bakteriekulturer, og det har at gøre med en masse biologi, men er ikke rigtig direkte relateret til det, jeg her tænker på, og det, som vi her er inde på. Det, man går meget ind i, er frygten for, at der kan blive tale om epidemier og smitte, som man ikke tidligere har kunnet overskue. Det minder i vidt omfang om problemerne med hensyn til strålefare.

Det er i og for sig slet ikke dér, jeg vil hen. Det, jeg lægger meget stor vægt på i dette spørgsmål, er, at der er helt enorme perspektiver forbundet med det, respekten for livet og selve opståen af dette liv og forløbet, indholdet og egentlig også afslutningen, nemlig i det omfang, man foretager den kunstige befrugtning, og så finder ud af, som en af lægerne skrev i en kronik i går i Politiken, at man ikke har nogen sikkerhed for, at der ikke er større risiko for misfostre, og derfor vil blive nødt til at foretage abort i de tilfælde, hvor man finder ud af det. Jeg har en fornemmelse af, at når man kommer i gang med disse ting, så vil der nok være stor